

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

navrhovatele: **Ing. R. I.**

- za účasti:
- 1) **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 2771, 702 00 Ostrava
 - 2) **SPD, Trikolora a PRO**
jednající zmocněncem P. S.
 - 3) **ANO 2011**
jednající zmocněnkyní M. N.
 - 4) **STAČILO! Koalice komunistické strany Čech a Moravy a České strany národně sociální**
jednající zmocněnkyní I. K.
 - 5) **SPOLU MSK**
jednající zmocněncem Bc. J. K.
 - 6) **STAROSTOVÉ A OSOBNOSTI PRO KRAJ**
jednající zmocněncem L. H.

o návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva Moravskoslezského kraje, konaných ve dnech 20. a 21. 9. 2024,

takto:

- I. Návrh se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- 1. Navrhovatel v návrhu, doručenému Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) dne 4. 10. 2024, tvrdil neplatnost voleb do zastupitelstva Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a neplatnosti hlasování do zastupitelstva Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Shodu s prvopisem potvrzuje

2. Navrhovatel namítl, že volby nebyly vyhlášeny za podmínek § 3 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb. (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev krajů“), podle kterého se za den vyhlášení voleb považuje den, kdy byla rozeslána částka Sbírky zákonů, v níž bylo rozhodnutí o vyhlášení voleb do zastupitelstev krajů uveřejněno. Údaj o tom, kdy byla příslušná částka rozeslána v listinné podobě, je obligatorním údajem v záhlaví částky podle § 7 odst. 4 písm. b) zákona č. 222/2016 Sb., (dále jen „zákon o Sbírce zákonů“). Rozhodnutí prezidenta republiky č. 147/2024 Sb., o vyhlášení voleb, bylo zpřístupněno na stránkách www.zakonyprolidi.cz a www.e-sbirka.cz, kde však údaj o rozeslání a informace o rozeslání částky chybí. Chybí i v neformální části obou těchto internetových stránek. Vzhledem k tomu, že akt vyhlášení voleb nebyl rozeslán, nemohl být stanoven ani den vyhlášení voleb, který musí být stanoven jako den, který předchází dni voleb nejpozději o 90 dnů. Lhůtu nelze podle § 61 zákona o volbách do zastupitelstev krajů prominout ani odpustit. Navrhovatel dále poukázal na fakt, že se v prostoru internetu nacházejí tři sbírky zákonů a mezinárodních smluv a všechny se tváří jako vydavatelé právně závazných aktů, www.mvcr.cz, www.zakonyprolidi.cz a www.e-sbirka.cz.
3. Navrhovatel namítl neplatnost hlasovacích lístků. Krajský úřad byl totiž povinen podle § 22 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev krajů vyvěsit na své úřední desce rozhodnutí o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině, které se považuje za doručené třetí den od vyvěšení. Žádná elektronická úřední deska krajského úřadu však nebyla funkční, rozhodnutí o registraci tak nebylo řádně doručeno a nemohla počít běžet lhůta pro soudní ochranu ve věcech registrace k těmto volbám. Nemohla tak proběhnout ani registrace, která je podle § 22 odst. 7 zákona o volbách do zastupitelstev krajů podmínkou pro vytištění hlasovacích lístků. Hlasovací lístky ve volbách proto byly neplatné, čímž byl hrubě ovlivněn způsob sčítání platných hlasů podaných v platných úředních obálkách; hlasovací lístky měly být při sčítání z úředních obálek vytáhnuty jako neplatné hlasy.
4. Krajský úřad byl podle § 44 zákona o volbách do zastupitelstev krajů povinen vyhlásit výsledek voleb do zastupitelstva kraje vyvěšením zápisu o výsledku voleb na úřední desce krajského úřadu neprodleně po jeho sepsání. To se rovněž nestalo, protože obě desky nebyly funkční.
5. Navrhovatel upozornil rovněž na to, že žádná z úředních desek, a to nejen krajského úřadu, neměla k dispozici návod k použití a hygienické zajištění provozu (dotykové obrazovky). Dále upozornil na to, že Nejvyšší správní soudu uvádí u Státní volební komise adresu, která neexistuje.
6. Krajský soud po posouzení návrhu dospěl k závěru, že není důvodný. Ve věci rozhodl krajský soud v souladu s § 90 odst. 3 větou za středníkem zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání.
7. O návrhu na neplatnost voleb z důvodu jejich nevyhlášení krajský soud uvažilo takto.
8. Podle § 53 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev krajů, *návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.*
9. Postup úvah soudu při přezkumu voleb zakotvil Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. Vol 6/2004-12 ze dne 2. 7. 2004. Ve smyslu jeho závěrů je třeba hodnotit 1. nezákonnost, tzn.

porušení některých ustanovení volebních zákonů, 2. existenci vztahu (příčinné souvislosti) mezi touto nezákonností a volebním výsledkem, 3. intenzitu nezákonnosti.

10. Co se týče posledního bodu algoritmu, zde došlo zákonem č. 322/2016 Sb., ke zpřísnění hypotézy na „*hrubě ovlivněn*“. Návrhu na neplatnost voleb i hlasování může tedy soud vyhovět jen tehdy, bylo – li ustanovení zákona o volbách porušeno způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek voleb. Dle platné úpravy nemůže soud návrhu vyhovět pro jakékoliv porušení zákona o volbách. Může mu vyhovět jen pro porušení zákona takové intenzity, u něhož je prokázáno, že vedlo k hrubému ovlivnění voleb a hlasování (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 35/19 z 27. 3. 2019 a I. ÚS 4178/18 z 2. 4. 2019, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 16/2018 – 33 z 15. 2. 2018).
11. Soudy rozhodující ve věcech volebních dovodily, že pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení platí vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit přesvědčivé důkazy k jejímu vyvrácení je přitom povinností toho, kdo volební pochybení namítá (viz nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14). V nálezu ze dne 29. 1. 2007 sp. zn. IV. ÚS 787/06 Ústavní soud uzavřel, že možnost příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru je třeba v řízení řádně prokázat; volební soud se nemůže zabývat důvodností pouhých domněnek, nepodložených žádnými konkrétními skutečnostmi.
12. Ustálená právní praxe (srov. např. nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 12. 12. 2006 sp. zn. I. ÚS 768/06) neměnně trvá na tom, že volební soudnictví je založeno na ochraně mandátu a porušení zákona musí být nutně pro úspěšnost volebního návrhu zjištěno a prokázáno.
13. I v případě volebních návrhů má navrhovatel povinnost tvrdit a prokázat relevantní skutečnosti, jejíž nedodržení vede k neúspěchu ve sporu. Striktní dodržování tohoto pravidla by však mohlo vést k odepření přístupu k soudu, a proto v některých případech postačí, když navrhovatel předloží alespoň zvlášť závažnou indicii, která je způsobilá vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb, na základě které soud přistoupí k přepočtu hlasů či přezkoumání správnosti jejich posouzení (usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 82/2006 . 51 a Vol 58/2017–187).
14. Shora uvedená východiska krajský soud aplikoval na nyní posuzovanou věc.
15. Navrhovatel v návrhu neuvedl žádnou skutečnost, jakým způsobem neuvedení data rozeslání částky č. 147/2024 Sb., ovlivnilo výsledky voleb. Neuvádí ani žádnou indicii, ze které by vyplývala jakákoliv souvislost mezi neuvedením data rozeslání této částky a výsledkem voleb. Navrhovatel vychází z předpokladu, který v návrhu zdůraznil, že volby nebyly vyhlášeny, a tedy nemohly proběhnout v souladu se zákonem o volbách. I kdyby tvrzení navrhovatele o nevyhlášení voleb bylo správné, pak pominul, že nezákonnost průběhu voleb sama o sobě nestačí k tomu, aby soud rozhodl o jejich neplatnosti, pokud není prokázáno, že tato nezákonnost výsledek voleb hrubě ovlivnila. K tomu však navrhovatel žádné tvrzení ani důkazy nepřednesl. Již z tohoto důvodu není první námitka důvodná.
16. Krajský soud pro úplnost dodává, že volby byly vyhlášeny řádně.
17. Podle § 3 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev krajů se rozhodnutí o vyhlášení voleb, které vyhlašuje prezident republiky nejpozději 90 dnů před jejich konáním, vyhlašuje ve Sbírce zákonů. Podle třetí věty tohoto ustanovení, *za den vyhlášení voleb do zastupitelstev*

krajů se považuje den, kdy byla rozeslána částka Sbírky zákonů, v níž bylo rozhodnutí o vyhlášení voleb do zastupitelstev krajů uveřejněno.

18. Od účinnosti zákona č. 222/2016 Sb., tedy od 1. 1. 2024, se podle jeho § 1 odst. 2 sbírka zákonů vede v elektronické podobě.
19. Podle § 10 odst. 1 tohoto zákona, *vyhlášením aktu ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv se rozumí zpřístupnění částky, v níž je akt obsažen, s využitím elektronického systému Sbírky zákonů a mezinárodních smluv.*
20. Zákon o Sbírce zákonů předpokládá i vydání částky v listinné podobě. Podle jeho § 11 odst. 1 a 2 je tomu po dobu trvání překážky bránící vyhlášení aktu zpřístupněním částky, v níž je akt obsažen, s využitím elektronického systému Sbírky zákonů a mezinárodních smluv. Konkrétně se v druhé odstavci uvádí: *po dobu trvání překážky bránící vyhlášení aktu podle § 10 odst. 1 se částky vydávají v listinné podobě; po tuto dobu mají tyto částky v listinné podobě účinky podoby elektronické. Vydavatel zajistí rozeslání částek ministerstvům, jiným ústředním správním úřadům, Kanceláři Poslanecké sněmovny, Kanceláři Senátu, Kanceláři prezidenta republiky, České národní bance, Nejvyššímu kontrolnímu úřadu, Ústavnímu soudu, krajským úřadům a Magistrátu hlavního města Prahy. V takovém případě se vyhlášením aktu rozumí rozeslání částky, v níž je akt obsažen (§10 odst. 2).*
21. Zákon o Sbírce zákonů je účinný od 1. 1. 2024, tedy od data pozdějšího, než zákon o volbách do zastupitelstev krajů, který jím tak byl nepřímou novelizován ve výše citovaném § 3 odst. 1, neboť rozeslání částek, v níž je akt obsažen, se za jeho vyhlášení považuje pouze jako výjimka z pravidla, nastupující v případě existence překážky bránící jeho vyhlášení zásadním způsobem, tedy v elektronickém systému. I pro účely zákona o volbách do zastupitelstev krajů je tak nutno za vyhlášení voleb považovat okamžik vyhlášení ve smyslu zákona o Sbírce zákonů, tedy okamžik zpřístupnění částky, v níž je rozhodnutí prezidenta o vyhlášení voleb obsaženo, s využitím elektronického systému Sbírky zákonů a mezinárodních smluv.
22. Podle § 6 odst. 1 zákona o Sbírce zákonů, elektronický systém Sbírky zákonů a mezinárodních smluv je informačním systémem veřejné správy. Správcem elektronického systému Sbírky zákonů a mezinárodních smluv je Ministerstvo vnitra. To na svých internetových stránkách v sekci *legislativa, sbírka zákonů*, odkazuje na elektronickou Sbírku zákonů a mezinárodních smluv: *e-sbírka*, <https://www.e-sbirka.cz/>, uvádí též návod, jak jej používat.
23. Na výše uvedeném odkazu www.e-sbirka.cz se nachází předmětná částka č. 147/2024 Sb. Po jejím otevření lze zvolit její informativní znění a právně závazné znění. Právně závazné znění obsahuje na první straně znak a tento text:

Sbírka zákonů a mezinárodních smluv

ČESKÁ REPUBLIKA

Zpřístupněna dne 12. června 2024

Rozhodnutí prezidenta republiky č. 147/2024 Sb.

Rozhodnutí prezidenta republiky o vyhlášení voleb do Senátu Parlamentu České republiky a o vyhlášení voleb do zastupitelstev krajů

Shodu s prvopisem potvrzuje

Následuje samotný text o vyhlášení voleb a době jejich konání.

24. Navrhovatel se tedy mylí, pokud uvádí, že v částce, obsahující rozhodnutí prezidenta republiky o vyhlášení voleb, zveřejněné na stránce [www. e-sbirka.cz](http://www.e-sbirka.cz), která je elektronickým systémem Sbírky zákonů a mezinárodních smluv ve smyslu § 6 zákona o Sbírce zákonů vedeném Ministerstvem vnitra, není uvedeno datum zveřejnění, neboť toto datum tam uvedeno je a jde o datum 12. 6. 2024. Toto datum je datem vyhlášení voleb podle § 3 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev krajů. Volby tedy byly v souladu s tímto zákonem vyhlášeny a netrpí vytýkanou nezákonností.
25. Námitka navrhovatele není důvodná.
26. Navrhovatel dále poukázal na pochybení krajského úřadu při registraci.
27. Soudní ochranu ve věcech registrace upravuje § 89 s. ř. s. V jeho odstavcích dvě až čtyři je upravena aktivní legitimace k podání návrhu. Aktivně legitimováni jsou – vždy podle druhu dovolávané ochrany - politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice, nezávislý kandidát, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, jestliže podali kandidátní listinu, kandidát uvedený na kandidátní listině, která byla odmítnuta, ten, kdo byl rozhodnutím správního orgánu z této kandidátní listiny vyškrtnut. Navrhovatel netvrdí, že by byl některým z uvedených oprávněných osob; výčet je přitom konečný. Navrhovateli proto nesvědčí právo domáhat se soudní ochrany ve věcech registrace.
28. U soudní ochrany ve věcech voleb platí její posloupnost. Velmi stručně lze shrnout, že obecným pravidlem je povinnost domáhat se ochrany v co nejranější fázi volebního procesu, jinak již nebude ochrana v pozdější fázi poskytnuta. Je na jedné straně třeba vždy bedlivě posuzovat, zda navrhovatel skutečně disponoval dřívějším prostředkem nápravy a jeho vyčerpání po něm bylo možné spravedlivě požadovat. Zároveň také platí, že pokud je záměrně omezena aktivní legitimace k podání návrhu v předchozí fázi, nelze se domáhat ochrany ve fázi neplatnosti voleb a hlasování ani tím, kdo předchozí ochranu vyčerpat nemohl z důvodu nedostatku své aktivní legitimace (usnesení NSS Vol 11/2004-31). Jedná se o logický závěr. Opačný přístup by vedl k nabourání celé posloupnosti soudní ochrany a faktickému popření omezení aktivní legitimace pro dřívější fáze.
29. Navrhovatel nebyl oprávněn domáhat se ochrany ve věcech registrace, jeho aktivní legitimace byla záměrně omezená, a tedy není oprávněn domáhat se ochrany ve fázi neplatnosti voleb, a to ani cestou tvrzení o neplatnosti hlasovacích lístků z důvodu pochybení ve fázi registrace. Ani tato námitka není důvodná.
30. Navrhovatel vytkl pochybení v procesu hlasování spočívající v nezveřejnění výsledku voleb na úřední desce Krajského úřadu pro Moravskoslezský kraj.
31. Při posouzení této námítky krajský soud postupoval podle algoritmu a východisek, jak jsou uvedeny v odstavcích 9 až 13 tohoto rozsudku.
32. Krajský soud v první řadě shledal námitku navrhovatele za nedůvodnou pro absenci jakýchkoliv relevantních tvrzení o hrubém ovlivnění výsledku voleb, které by v příčinné souvislosti s tvrzenou nezákonností nastalo.
33. Z ustanovení § 44 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev kraje vyplývá povinnost krajského úřadu vyhlásit a uveřejnit a úřední desce zápis o výsledku voleb jeho vyvěšením neprodleně po jeho podepsání.

34. Co se rozumí úřední deskou vyplývá z § 26 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu: *každý správní orgán zřizuje úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná. Pro orgány územního samosprávného celku se zřizuje jedna úřední deska. Obsah úřední desky se zveřejňuje i způsobem umožňujícím dálkový přístup.*
35. Z tvrzení navrhovatele je zřejmé, že namítá nefunkčnost technického zařízení, které je úřední deskou Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Nefunkčnost dálkového přístupu k obsahu této úřední desky netvrdil. Krajský soud ověřil, že dálkovým přístupem bylo umožněno se se zápisem seznámit, neboť se na úřední desce nachází soubor označený jako *Oficiální výsledky voleb do zastupitelstva Moravskoslezského kraje konaných ve dnech 20.9. – 21. 9. 2024 (formát PDF, velikost 112 kB)*, obsahující zápis výsledku voleb, opatřený datem a hodinou podepsání (18:28 hod., 21.09.2024) a jmény a příjmením podpisujících osob.
36. Navrhovateli lze přisvědčit, že nebyla – li úřední deska Krajského úřadu funkční v době bezprostředně po podepsání zápisu, bylo to v rozporu s uvedeným § 44 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev kraje. Dálkový přístup k obsahu úřední desky, kde byl zápis o výsledku voleb zveřejněn, však umožněn byl. I případnou nezákonnost, spočívající v porušení povinnosti zajistit nepřetržitou veřejnou přístupnost úřední desky, soud proto nepovažuje za indicii, která by byla způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb, na základě které by soud přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumání správnosti jejich posouzení. Žádný vliv na výsledek hlasování navrhovatel netvrdí. Ani tato výtka není proto způsobila zpochybnit volební výsledek.
37. Protože všechny námitky navrhovatele shledal soud nedůvodnými, byl návrh v souladu s ustanovením § 90 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnut.
38. O náhradě nákladů řízení účastníků bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Toto usnesení nabývá právní moci vyvěšením na úřední desku soudu (§ 93 odst. 5 věta druhá s. ř. s.).

Ostrava 10. října 2024

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu